

Dosarul nr. 3ra-677/22
2-19152128-01-3ra-07072022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V. Chisilița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, G. Dașchevici, G. Mîra)

Î N C H E I E R E

14 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Frumosu Cezar, reprezentat de avocatul Frumosu Nicolae,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Frumosu Cezar împotriva Guvernului Republicii Moldova, persoane terțe Cancelaria de Stat a Republicii Moldova și Bacal Pavel cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, restabilirea la locul de muncă, repararea prejudiciului material și moral, și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Frumosu Cezar și menținută hotărârea din 4 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 19 septembrie 2019, Frumosu Cezar a depus cerere de chemare în judecată împotriva Guvernului Republicii Moldova, persoană terță Cancelaria de Stat a Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, restabilirea la locul de muncă, repararea prejudiciului material și moral, și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că prin ordinul nr. 168-P din 13 martie 2010, a fost angajat la Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat în calitate de șef adjunct al Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, responsabil pentru raionul Criuleni, în temeiul art. 28 alin. (1) lit. a) și art. 30 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat nr. 845 din 18 decembrie 2009. În aceste condiții, la momentul angajării a deținut statut de funcționar public.

A relatat că în conformitate cu Legea nr. 98 din 28 mai 2010 pentru modificarea și completarea Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 4 iulie 2008 și Legea nr. 179 din 15 iulie 2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 355 din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, precum și din momentul intrării în vigoare a Legii nr. 199 din 16 iulie

2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, funcția de șef adjunct al Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat a devenit funcție de demnitate publică.

Astfel, a menționat că prin Hotărârea Guvernului nr. 667 din 23 august 2017, în vigoare la data de 25 august 2017, și Legea nr. 153 din 14 iulie 2017, în vigoare la data 18 decembrie 2017, au fost operate mai multe modificări la Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009 cu privire la Oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat, Anexa din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică și Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, prin care a fost schimbat statutul funcției de șef și șef adjunct al Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat din funcție de demnitate publică în funcție publică. Din data ultimei modificări, intrate în vigoare la 18 decembrie 2017, funcția de șef al Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat a devenit o funcție publică de conducere.

A explicat că prin Legea nr. 63 din 5 iulie 2019 pentru modificarea unor acte legislative, în vigoare la data de 12 iulie 2019, au fost operate modificări la anumite legi, care au avut ca finalitate, schimbarea statutului funcției de șef și șef adjunct al Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat, din funcție publică de conducere în funcție de demnitate publică. Prin Hotărârea Guvernului nr. 347 din 18 iulie 2019 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului, în vigoare la data de 19 iulie 2019, s-au operat modificări la Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845/2009.

Astfel, de la data ultimelor modificări intrate în vigoare (19 iulie 2019), funcția de șef al Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat a redevenit o funcție de demnitate publică.

A indicat că prin Dispoziția Guvernului nr. 103-d din 26 iulie 2019, publicată în Monitorul Oficial la data de 27 iulie 2019, în conformitate cu art. 63 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 4 iulie 2008, s-au preavizat persoanele care dețin funcțiile publice de conducere de șef și de șef adjunct în cadrul oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, conform Anexei nr. 2, preavizul se acordă cu o durată de 30 de zile calendaristice, termen care curge de la data aducerii la cunoștința funcționarului public a dispoziției contra semnătură. Printre persoanele preavizate se regăsea dânsul.

La 23 august 2019, a fost publicată în Monitorul Oficial Dispoziția Guvernului nr. 151-d din 21 august 2019 cu privire la încetarea raporturilor de serviciu, prin care, în temeiul art. 7 lit. i) din Legea cu privire la Guvern și art. 63 alin. (1) lit. c) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, s-a dispus încetarea raporturilor de serviciu ale domnului Cezar Frumosu, în funcția de șef adjunct al Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat din data de 28 august 2019. Totodată s-a menționat că în cazul în care până la data de 28 august 2019 intervine suspendarea raporturilor de serviciu ale titularului funcției în legătură cu boala sau trauma, raporturile de serviciu vor înceta la data expirării termenului de preaviz, fără emiterea în acest sens a altei dispoziții de Guvern.

A opinat că funcția de șef adjunct al Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat, funcție pe care a deținut-o și din care a fost eliberat în temeiul actului administrativ contestat, în temeiul modificărilor legislative menționate în prezenta cerere, a devenit

funcție de demnitate publică (ultima modificare intrată în vigoare la data de 19 iulie 2019).

Prin urmare, a invocat că accederea, exercitarea, precum și încetarea funcției respective sunt reglementate de Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

La capitolul dat a subliniat că la momentul emiterii dispoziției contestate erau în vigoare următoarele prevederi: ultimul rând din Anexa la Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, în care se specifică că funcțiile de demnitate publică, șef, șef adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat, reprezentant al Guvernului în teritoriu; pct. 15 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009 cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat – în activitatea sa, șeful oficiului este asistat de șefii adjuncți ai oficiului, numiți în funcție și eliberați din funcție prin hotărâre de guvern, iar în lipsa șefului oficiului, precum și în situații de conflict de interese, atribuțiile și obligațiile ce-i revin, conform legislației în vigoare, le exercită unul dintre șefii adjuncți ai Oficiului, deține funcție de demnitate publică și sunt desemnați prin ordinul secretarului general al Guvernului; tabelul 1, Anexa nr. 3 din Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul public, în care se indică că funcțiile de demnitate publică din oficiile teritoriale Șef oficiu teritorial și Șef adjunct oficiu teritorial.

Astfel, a obiectat că contrar normelor indicate, drept temei legal al eliberării din funcția de șef adjunct al Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat, a fost invocat art. 63 alin. (1) lit. c) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 4 iulie 2008, lege care nu reglementează funcția deținută.

Este de părere că Legea care urma a fi aplicată la eliberarea sa din funcție, este Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, legea care din data de 19 iulie 2019 a devenit aplicabilă raporturilor de serviciu exercitate în cadrul funcției de șef adjunct al Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat.

În consecință, a accentuat că este cert faptul că eliberarea din funcție, art. 63 alin. (1) lit. c) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, nu poate interveni în speță, or funcția pe care a deținut-o Frumosu Cezar, se regăsește în continuare în statul de personal al autorității publice în care a activat.

Cu referire la prevederile pct. 15 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009 cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat, a remarcat că în activitatea sa, șeful oficiului este asistat de șefii adjuncți ai oficiului, numiți în funcție și eliberați din funcție prin hotărâre de Guvern, prin urmare a susținut că a fost eliberat din funcție printr-un act administrativ necorespunzător și cu încălcarea de competență, or decizia de eliberare a sa din funcție urma să fie luată de Guvern, prin votul majorității membrilor și nu printr-o dispoziție unipersonală a Prim-ministrului.

Mai explică că conform pct. 131 și 132 din Hotărârea Guvernului nr. 610 din 3 iulie 2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului, în conformitate cu rezultatele activității Guvernului în cadrul ședinței sale, Cancelaria de Stat întocmește un proces-verbal. În procesul-verbal se consemnează în mod obligatoriu: participanții la ședință, subiectele examinate, raportorii, luările de cuvânt ale acestora, deciziile adoptate pe marginea fiecărui subiect în parte.

Astfel, la caz, a menționat că conform extrasului din procesul-verbal nr. 25 al ședinței Guvernului Republicii Moldova din 21 august 2019, nu a fost pusă în discuție

și aprobată eliberarea lui Frumosu Cezar din funcția de șef adjunct al Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Având în vedere prevederile art. 94 alin. (1), 96 Cod administrativ, a evidențiat că înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele și circumstanțele relevante pentru actul ce urmează a fi emis, fapt care nu a fost realizat, ceea ce constituie încălcarea procedurii stabilite de lege la emiterea actului administrativ.

A mai afirmat că din conținutul actului administrativ contestat, ținând cont și de faptul că acesta este un act administrativ defavorabil, acesta nu conține motivarea în fapt și descrierea procedurii administrative care a stat la baza emiterii lui, circumstanțe care conduc în mod obligatoriu la ilegalitatea Dispoziției Guvernului nr. 151-d din 21 august 2019.

Totodată, reclamantul consideră că în urma emiterii actului administrativ contestat, i-au fost cauzate prejudicii materiale și morale considerabile, pretenții inseparabile de acțiunea în contencios administrativ.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 94 alin. (1), 118 alin. (2), 163 lit. a), art. 189 alin. (1), 196 alin. (1), 201 alin. (1), 206 alin. (1), 209 alin. (1) lit. b) și alin. (2), 211-212, 224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ.

A solicitat admiterea acțiunii, anularea integrală a Dispoziției Guvernului nr. 151-din 21 august 2019, anularea Dispoziției Guvernului nr. 103-d din 26 iulie 2019, în partea ce ține de preavizarea lui Cezar Frumosu, reîncadrarea în muncă, în funcția deținută de șef adjunct al Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, responsabil pentru raionul Criuleni, încasarea salariului mediu lunar pentru toată perioada absenței forțate de la lucru și încasarea prejudiciul moral în sumă de 25 000 lei.

La 21 mai 2020, reclamantul a depus o cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat anularea integrală a Dispoziției Guvernului nr. 151-d din 21 august 2019, anularea Dispoziției Guvernului nr. 103-d din 26 iulie 2019, în partea ce ține de preavizarea lui Frumosu Cezar, reîncadrarea reclamantului în muncă, în funcția deținută de șef adjunct al Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, responsabil pentru raionul Criuleni, încasarea din contul pârâtului, în beneficiul reclamantului a despăgubirii pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, într-o mărime egală cu salariul mediu al reclamantului pentru această perioadă, încasarea de la pârât în beneficiul reclamantului a prejudiciul moral în sumă de 25 000 lei și recuperarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 13 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost atras în calitate de terț Bacal Pavel.

Prin hotărârea din 4 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de Frumosu Cezar.

La 7 iulie 2020, Frumosu Cezar a depus apel împotriva hotărârii din 4 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, iar în urma notificării la 26 august 2020 a hotărârii motivate, la 18 septembrie 2020 a prezentat motivarea apelului, cu respectarea termenelor prevăzute de art. 232 Cod administrativ.

Prin decizia din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Frumosu Cezar și menținută hotărârea din 4 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut ca prin Legea nr. 63 din 5 iulie 2019 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, publicată în Monitorul Oficial nr. 223-229/277 din 12 iulie 2019, și Hotărârea Guvernului nr. 347 din 18 iulie 2019 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului, publicată în Monitorul Oficial nr. 238/417 din 19 iulie 2019, au fost operate mai multe modificări legislative, printre care: lichidarea funcției publice de conducere de șef adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat și crearea unei noi funcții de demnitate publică de șef adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat.

Totodată, instanța de apel a notat că în contextul modificărilor legislative menționate, a fost emisă Dispoziția Guvernului nr. 103-d din 26 iulie 2019, publicată în Monitorul Oficial nr. 244-245/457 din 27 iulie 2019, în conformitate cu prevederile art. 63 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 4 iulie 2008, prin care au fost preavizate persoanele care dețin funcția de șef și șef adjunct al oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, printre care s-a aflat și Frumosu Cezar.

Ulterior, prin Dispoziția Guvernului nr. 151-d din 21 august 2019, publicată în Monitorul Oficial nr. 281-288/632 din 13 septembrie 2019, în temeiul art. 7 lit. i) din Legea cu privire la Guvern nr. 136 din 7 iulie 2017 și art. 63 alin. (1) lit. c) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 4 iulie 2008, s-a dispus încetarea raporturilor de serviciu cu Frumosu Cezar, șef adjunct al Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, din data de 28 august 2019.

La caz, instanța de apel a remarcat că Frumosu Cezar a fost numit în funcția de șef al Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat în temeiul prevederilor Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 4 iulie 2008, iar raporturile de muncă în cauză s-au născut și cad sub incidența prevederilor legii menționate supra.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de apel a accentuat că în contextul prevederilor Legii nr. 63 din 5 iulie 2019 și Hotărârii Guvernului nr. 347/2019, funcția anterior deținută de către apelant a fost lichidată, iar Guvernul Republicii Moldova, prin intermediul Cancelariei de Stat a fost obligat să întrerupă relațiile de muncă cu persoanele a căror funcții publice au fost lichidate și să demareze procedura de numire în funcțiile de demnitate publică nou create, iar drept argument care confirmă faptul că încetarea raporturilor de muncă urma să aibă loc în temeiul legii în baza căreia aceste raporturi de muncă au luat naștere prezintă pct. 3 subpct. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 347 din 18 iulie 2019.

De rând cu aceasta, instanța de apel a relevat că potrivit Art. XII alin. (2) din Legea nr. 63 din 5 iulie 2019, persoanelor care dețin funcțiile publice de secretar general al Guvernului, secretar general de stat, secretar de stat, șef și șef adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat li se păstrează condițiile de salarizare, existente până la data intrării în vigoare a prezentei legi, până în momentul eliberării acestora din funcțiile publice deținute.

Astfel, instanța de apel a conchis, până la întreruperea raporturilor de serviciu cu persoanele care dețineau funcții publice de conducere, procedură care durează în timp, în raport cu acestea erau aplicabile prevederile care erau în vigoare până la aprobarea Legii nr. 63 din 5 iulie 2019, astfel, evidențiind-se caracterul ultraactiv al legii în cauză.

În același timp instanța de apel, a respins argumentele apelantului precum că prevederile abrogate/modificate nu pot fi aplicate în speță pentru că caracterul

ultraactiv al acestora nu a fost stipulat expres în Legea nr. 63 din 5 iulie 2019, or, norma menționată mai sus, în coraport cu concluziile din amendamentele Comisiei juridice, numiri și imunități a Parlamentului Republicii Moldova la proiectul de Lege sus enunțat, demonstrează clar că legiuitorul a stipulat caracterul ultraactiv al prevederilor Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 4 iulie 2008 în raport cu persoanele care la momentul intrării în vigoare a Legii nr. 63 din 5 iulie 2019, aveau statut de funcționar public.

Afară de aceasta, instanța de apel a reiterat că art. XII alin. (2) din Legea nr. 63 din 5 iulie 2019 are ca scop direct de a asigura continuitatea activității persoanelor care ocupau funcții publice lichidate, până la eliberarea acestora din funcție. Or, prin norma menționată, legiuitorul a stabilit faptul că modificările legislative operate prin intermediul Legii nr. 63 din 5 iulie 2019, nu sunt incidente persoanelor care au ocupat funcțiile în cauză anterior intervenirii acestora, acestea având efect doar pentru viitor.

În acest mod, instanța de apel a conchis că în privința lui Frumosu Cezar sunt incidente prevederile legii în baza cărora s-a născut raportul juridic de serviciu al acestuia, și anume Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 4 iulie 2008.

Totodată, instanța de apel a susținut că un alt argument care probează faptul că în raport cu apelantul au fost aplicate corect prevederile Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 4 iulie 2008, se referă la modul și condițiile de numire/destituire din/în funcția de demnitate publică, și anume, în conformitate cu alin. (1) art. 3 din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 16 iulie 2010, prevederile prezentei legi se aplică persoanelor cu funcții de demnitate publică specificate în anexa la prezenta lege.

Așa fiind pentru ca față de apelant să fie aplicabile prevederile respectivei legi, acesta urma să dobândească și apoi să dețină calitatea de persoană cu funcție de demnitate publică.

Iar, în acord cu prevederile art. 6 alin. (1), (3) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 16 iulie 2010, ocuparea funcției de demnitate publică are loc prin alegeri sau prin numire, în condițiile legii, în cazul în care ocuparea funcției de demnitate publică are loc prin numire, temeiul legal al apariției raportului de exercitare a funcției este actul de numire.

Astfel, instanța de apel a specificat că în raport cu apelantul Frumosu Cezar nu a fost emis niciun act de numire în funcția de demnitate publică, prin urmare nu a obținut calitatea de persoană cu demnitate publică.

În contextul dat, instanța de apel a considerat că nu rezistă criticii nici argumentul apelantului că precum că Hotărârea Guvernului nr. 167 din 26 februarie 2018 reprezintă actul administrativ de numire în funcția nou creată de demnitate publică de șef al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat, or, în acest act este expres stipulat că apelantul a fost numit în funcție în temeiul art. 28 alin. (1) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 4 iulie 2008, respectiv, acesta a ocupat o funcție publică de conducere, ci nu de demnitate publică.

În consecință apelantul neavând calitatea de persoană cu demnitate publică, nu cade sub incidența Legii cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 16 iulie 2010, iar respectivul act normativ în nici un caz nu putea fi aplicat în vederea încetării raporturilor de serviciu al acestuia.

Prin urmare instanța de apel a conchis că hotărârea instanței de fond este legală și întemeiată.

La 2 martie 2022, Frumosu Cezar, reprezentat de avocatul Frumosu Nicolae a depus recurs împotriva deciziei din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar la data de 14 iunie 2022, a prezentat motivarea recursului.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată, prin faptul că instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și anume Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 4 iulie 2008.

A obiectat că Legea nr. 63 din 5 iulie 2019 pentru modificarea și completarea unor acte legislative reprezintă un act normativ prin care a fost modificat statutul funcției recurentului nu prevede dispoziții exprese care prescriu ultraactivitatea prevederilor pe care le abrogă sau le modifică.

A precizat că în speță nu a invocat necesitatea aplicării retroactive a Legii nr. 63/2019, ci despre aplicarea imediată a acestei legi (principiul aplicării imediate a legii noi).

A susținut că aplicarea, la eliberarea sa din funcție, a prevederilor Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 4 iulie 2008, reprezintă și o încălcare a art. 8 (dreptul la respectarea vieții private), art. 6 (dreptul la un proces echitabil) și art. 1 Protocolul 1 (protecția proprietății) din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

A mai accentuat că constatarea de către instanța de apel a întrunirii tuturor condițiilor pentru eliberarea din funcție a recurentului, a condus la soluționarea greșită a cauzei.

Cu referire la circumstanțele cauzei a specificat că alegațiile instanței de apel, precum că funcția de șef adjunct al Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, deținută de Bacal Pavel este o altă funcție decât cea de șef adjunct al Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, deținută anterior de recurent, fără a argumenta pertinent acest lucru, reprezintă o concluzie vădit arbitrară, care este contrară tuturor argumentelor și probatoriului administrat la dosar.

A relatat că instanța de apel nu a aplicat o lege care trebuia să fie aplicată, și anume art. 31, art. 94, art. 118 din Codul administrativ, pct. 15 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat nr. 845 din 18 decembrie 2009.

A mai argumentat că la eliberarea reclamantului din funcție a fost admisă încălcarea art. 11 și art. 14 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

La 7 iulie 2022, în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă aceștia recepționând copia recursului (f. d. 207-208, vol. II) nu și-a valorificat dreptul procedural de depunere a referinței.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții

Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 15 februarie 2022, fiind notificată recurentului în data de 20 mai 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție al scrisorii recomandate anexate la dosar (f. d. 187, vol. II). Astfel, recursul depus la 2 martie 2022 și motivarea recursului prezentată la data de 14 iunie 2022, sunt în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Frumosu Cezar, reprezentat de avocatul Frumosu Nicolae, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în

special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Frumosu Cezar, reprezentat de avocatul Frumosu Nicolae.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Frumosu Cezar, reprezentat de avocatul Frumosu Nicolae, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicoale Craiu

Aliona Miron